

Thông tin Y TẾ

Tháng 6/2017

Phụ trang dành cho nhân viên y tế thôn bản

TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE - SỞ Y TẾ THỪA THIÊN HUẾ

PHÒNG CHỐNG XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM

Các vụ xâm hại thường xảy ra ở các khu chung cư, tập thể, một số vùng nông thôn, sông nước,... nơi không có người trông coi, giám sát thường xuyên. Đối tượng bạo lực, xâm hại tình dục trẻ em phần lớn là những người thân, người quen và có cả người trách nhiệm bảo vệ, chăm sóc trẻ em bao gồm cả cha đẻ, thầy cô giáo, xâm hại cả trẻ em nam... Đáng chú ý, 93% thủ phạm có mối quan hệ quen biết với nạn nhân, trong đó 47% kẻ xâm hại là họ hàng, người trong gia đình nạn nhân.

1. Theo định nghĩa, xâm hại tình dục trẻ em là quá trình trong đó một người trưởng thành lợi dụng vị thế của mình nhằm dụ dỗ hay cưỡng ép trẻ em tham gia vào hoạt động tình dục.

Lạm dụng tình dục ở trẻ em không chỉ giới hạn vào các tiếp xúc cơ thể mà còn bao gồm cả những hành vi không tiếp xúc như: khoe bộ phận sinh dục cho trẻ thấy, kể cho trẻ nghe về tình dục, cho xem phim, truyện khiêu dâm, tìm cách hướng dẫn, kích thích tình dục trẻ, rình xem trộm hoặc sử dụng hình ảnh khiêu dâm trẻ em.

Trước thực trạng ngày càng nghiêm trọng và nhức nhối của các vụ xâm hại tình dục trẻ em, nhiều chuyên gia đề xuất quy tắc 4 vòng tròn nêu rõ các mức hành vi và mức quan hệ nào được làm với trẻ và hành vi nào không nên làm?

QUI TẮC 4 VÒNG TRÒN

2. Phòng ngừa hơn để chuyện đã rồi

- Việc đầu tiên là dạy trẻ: Biết những “chỗ riêng tư” trên cơ thể; biết từ chối các hành động mà trẻ thấy khó chịu, sờ mó chỗ riêng tư, hay đưa dương vật vào mồm; không bao giờ được đi vào chỗ kín, nơi vắng vẻ với một ai nếu không có sự đồng ý của bố mẹ, biết hô to khi cần sự giúp đỡ hay để thoát nạn, biết không phải lúc nào cũng nghe lời người lớn, tập cho trẻ thói quen kể cho phụ huynh nghe khi có bất cứ ai làm điều gì khó chịu hay nguy hiểm cho trẻ...

- Phụ huynh chú ý lắng nghe những chia sẻ của trẻ là rất cần thiết. Điều này giúp cho trẻ có thể tự tin trao đổi với ba mẹ, không phải dấu diếm, sống dằn vặt sợ hãi một mình về bất kỳ vấn đề nhạy cảm nào.

3. Những dấu hiệu nghi ngờ trẻ bị xâm hại tình dục:

Thấy vết thương, vết bầm khó giải thích ở miệng, vùng kín của trẻ; trẻ sợ hãi một người hoặc một nơi đặc biệt nào đó, phản ứng không bình thường từ trẻ khi trẻ được hỏi chúng có tiếp xúc đụng chạm với một người nào đó không; trẻ đi tiêu, tiểu khó, ra máu; thấy vết máu trên quần áo trẻ; trẻ ít tắm, sợ tắm, sợ thay đồ; trẻ khó ngủ, gặp ác mộng và hay tè dâm; trẻ hay vẽ những hình vẽ liên quan đến hành vi tình dục; bỗng nhiên bộ phận sinh dục, các hoạt động tình dục cũng như các từ ngữ liên quan...

Tuy nhiên, những biện pháp nêu trên chỉ là những lời khuyên chung nhất. Cốt lõi của vấn đề là bố mẹ phải làm sao tạo được một môi trường tin cậy lẫn nhau, quan tâm đến con cái, bình tĩnh trao đổi với trẻ, và đặc biệt cho trẻ biết trẻ sẽ không bị bất cứ hình phạt nào khi kể ra với bạn. Điều quan trọng nhất là sự nhạy cảm và tinh tế của phụ huynh cảm nhận được những bất thường ở đứa con yêu quý của mình.

Trong trường hợp, phụ huynh phát hiện trẻ bị xâm hại tình dục, việc đầu tiên là cố gắng ngăn chặn hành vi xâm hại và bảo vệ trẻ; đưa trẻ đến cơ sở y tế thăm khám và tư vấn nhằm điều trị thể chất và tâm lý cho trẻ. Đồng thời, phụ huynh phải báo cơ quan chức năng điều tra để ngăn chặn tình trạng tiếp diễn đối với con mình và có thể xảy ra với những trẻ khác. Người có hành vi xâm hại

tình dục trẻ em, bất kể do mắc bệnh hay là một hoạt động thỏa mãn nhất thời, đều bị luật pháp nghiêm trị.

XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MẠNG

Xâm hại tình dục qua mạng là một hiện tượng khá phổ biến, đi kèm với sự xuất hiện của Internet. Kẻ xâm hại tình dục qua mạng là kẻ sử dụng internet để làm quen với trẻ em, lợi dụng những đặc điểm dễ bị tổn thương của trẻ em để chiếm lòng tin rồi lôi kéo trẻ em tham gia vào một số hoạt động tình dục qua mạng hoặc ngoài mạng.

1. Một số hướng dẫn để phòng tránh bị xâm hại tình dục qua mạng. Đây cũng là những lưu ý trong quá trình sử dụng Internet an toàn nói chung:

- Không tiết lộ thông tin cá nhân trên mạng: ví dụ như địa chỉ ở thực tế, số điện thoại...
- Không sử dụng tên tài khoản trực tuyến mang ý nghĩa “tán tỉnh”: không nên đặt những ID dạng như girl_sak_dieu; hot_girl_HN, wholoveme9x,...
- Không nói chuyện về tình dục với bất kỳ ai qua mạng
- Không đăng những hình ảnh gợi cảm, không phù hợp: đặc biệt với những thanh thiếu niên thể hệ trẻ, không nên đăng những hình ảnh gợi cảm như ảnh chụp khi mặc quần áo tắm, trong nhà tắm...
- Nói chuyện với bố mẹ hoặc một người lớn tin cậy về những người hỏi về thông tin cá nhân của bạn và bạn cảm thấy không thoải mái.

Nếu gặp nguy hiểm hoặc có dấu hiệu trở thành đối tượng bị dụ dỗ, cần liên lạc với công an bằng cách gọi số 113, hoặc gọi đến đường dây nóng bảo vệ trẻ em qua số **18001567** (miễn phí).

2. Tổ chức NSPCC (một tổ chức chuyên bảo vệ trẻ em tại Anh quốc) kêu gọi các phụ huynh nên dạy 5 quy tắc sau cho con của mình, sẽ giúp trẻ an toàn và có thể bảo vệ chính mình :

- **Riêng tư:** Nói với trẻ rằng không một ai có thể được nhìn hay chạm vào "vùng kín" của bé, trừ một số người như bác sĩ, y tá hay bố mẹ. Tuy nhiên, bác sĩ, y tá cần phải mặc đồng phục và đang trong giờ khám chữa bệnh, phải giải thích được cho con là họ cần chạm vào để làm gì và cần có sự đồng ý của con.
- **Luôn nhớ cơ thể con thuộc về con:** Hãy cho trẻ biết rằng, cơ thể trẻ thuộc về chính bé. Không ai có quyền làm bất cứ điều gì với cơ thể bé mà khiến bé khó chịu. Nếu ai cố tình, trẻ cần biết nói “Không”.
- **Không là không:** Giúp trẻ nhận thức được rằng, trẻ có quyền nói “không” với những động chạm bé không thích từ bất cứ ai, kể cả các thành viên trong gia đình.
- **Nói về những điều bí mật khiến con buồn:** Cha mẹ giải thích cho con về sự khác biệt giữa những bí mật "tốt" và "xấu". Những câu như: “Đây là bí mật của riêng hai chú cháu mình” thường của những kẻ lạm dụng khiến trẻ con cảm thấy lo lắng và sợ không dám kể cho ai khác nghe. Những bí mật "tốt" có thể là món quà hay bữa tiệc. Những bí mật "xấu" là cái khiến con cảm thấy buồn, lo lắng, sợ hãi, con cần nói ra.
- **Lên tiếng:** Nói với con khi nào bé cảm thấy buồn, lo lắng, sợ hãi, bé nên lên tiếng với người bé tin tưởng, có thể nói với bố mẹ hay chị gái, cô giáo,... ./.

Đinh Mẫn - BCV Pháp luật cấp tỉnh

NHỮNG SAI LẦM KHI SƠ CỨU BỎNG

Khi bị bỏng, việc tự sơ cứu là rất cần thiết. Nhiều trường hợp do xử trí sai nên đã để lại những hậu quả đáng tiếc. Chúng tôi xin nêu một vài sai lầm người bị bỏng thường làm.

1. Dùng kem đánh răng

Kem đánh răng có chất kiềm nhẹ, khi bôi lên vết bỏng sẽ làm tăng đau đớn. Trong trường hợp bỏng axit, người ta dùng kem đánh răng để rửa và trung hoà axit còn dư lại. Khi bị bỏng axit, bạn phải hoà loãng nồng độ axit còn lại trên da bằng cách ngâm ngay vào nước lạnh. Sau đó, trung hoà axit còn dư trên da bằng xà phòng hoặc kem đánh răng, bằng cách xoa nhẹ xà phòng hoặc kem đánh răng cho sủi bọt và ngâm sâu vào da rồi rửa sạch.

Đối với bỏng nước sôi, lửa, không được dùng những chất này vì nó chỉ làm tăng thêm sự đau đớn. Không nên dùng xà phòng, kem đánh răng như một thứ thuốc.

2. Dùng mỡ trăn hoặc dầu cá

Nhiều lọ mỡ trăn không được tiết trùng nên hầu hết bị ôi thiu do nhiễm vi sinh vật. Do đó, vết bỏng bị nhiễm

khẩn rất nhanh. Còn dầu cá có mùi tanh, khi bôi lên sẽ bị hôi tanh và gọi ruồi đến. Thực ra mỡ trăn và dầu cá đều có thể chữa bỏng nhưng phải dùng đúng lúc. Chất Vitamin A trong dầu cá và mỡ trăn có tác dụng kích thích sự tái tạo tế bào biểu mô. Vì vậy, người ta thường sử dụng kết hợp với các thuốc khác tạo thành hợp chất có tác dụng như mỡ, kem. Thuốc chỉ định cho những trường hợp bị bỏng sâu, dùng vào tuần lễ thứ ba sau khi bỏng. Không dùng mỡ trăn và dầu cá vào việc sơ cứu. **3. Bôi lòng đỏ trứng gà** Lòng đỏ trứng gà là môi trường rất tốt cho vi khuẩn phát triển. Khi bôi lòng đỏ trứng, vết bỏng rất nhanh bị nhiễm khuẩn, có thể chuyển thành nhiễm nặng và nguy hiểm. Một số nơi còn dùng các biện pháp sơ cứu lạc hậu, nguy hiểm như: bôi nước mắm, bôi tương, nước tiểu, vắt nước củ chuối, củ ráy lên vết thương. **Tốt nhất khi bị bỏng, bạn nên ngâm ngay vết thương vào nước lạnh, càng sớm càng tốt.**